Pátek 21. května 2021

P9_TA(2021)0262

Odpovídající ochrana osobních údajů ze strany Spojeného království

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2021 o odpovídající ochraně osobních údajů ze strany Spojeného království (2021/2594(RSP))

(2022/C 15/23)

Evropský parlament,

— s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména na její články 7, 8, 16, 47 a 52,

— s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. července 2020 ve věci C-311/18, *Data Protection Commissioner v. Facebook Ireland Limited, Maximillian Schrems* (Schrems II) ([1]),

— s ohledem na rozsudek Soudního dvora ze dne 6. října 2015 ve věci C-362/14, *Maximillian Schrems v. Data Protection Commissioner* (Schrems I) ([2]),

— s ohledem na rozsudek Soudního dvora ze dne 6. října 2020 ve věci C-623/17, *Privacy International v. Secretary of State of Foreign and Commonwealth affairs* ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2014 o programu agentury NSA (USA) pro sledování, subjektech členských států pro sledování a dopadech na základní práva občanů EU a na transatlantickou spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí ([4]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2018 o přiměřenosti ochrany poskytované štítem EU–USA na ochranu soukromí ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2018 o využívání údajů uživatelů Facebooku společností Cambridge Analytica a jeho dopadu na ochranu údajů ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2021 o rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. července 2020 – komisař pro ochranu údajů v. Facebook Ireland Limited, Maximilian Schrems („Schrems II“), případ C-311/18 ([7]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2020 o přezkumu obchodní politiky EU ([8]),

— s ohledem na dohodu ze dne 31. prosince 2020 o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé ([9]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. dubna 2021 o výsledcích jednání mezi EU a Spojeným královstvím ([10]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ([11]) (GDPR),

---

([1]) ECLI:EU:C:2020:559.
([2]) ECLI:EU:C:2015:650.
([3]) ECLI:EU:C:2020:790.
([4]) Úř. věst. C 378, 9.11.2017, s. 104.
([5]) Úř. věst. C 118, 8.4.2020, s. 133.
([6]) Úř. věst. C 345, 16.10.2020, s. 58.
([7]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0256.
([8]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0337.
([9]) Úř. věst. L 444, 31.12.2020, s. 14.
([10]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0141.
([11]) Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů ([12]) (směrnice o prosazování práva v oblasti ochrany údajů),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací ([13]),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 10. ledna 2017 nařízení o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích COM(2017)0010), který předložila Komise, a na postoj Evropského parlamentu k tomuto návrhu přijatý dne 20. října 2017 ([14]),

— s ohledem na doporučení Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB), včetně jeho prohlášení ze dne 9. března 2021 o nařízení o soukromí a elektronických komunikacích a jeho doporučení č. 01/2020 ze dne 10. listopadu 2020 o opatřeních, která doplňují nástroje pro předávání s cílem zajistit soulad s úrovní ochrany osobních údajů v EU,

— s ohledem na referenční rámec pro odpovídající ochranu, který dne 6. února 2018 přijala pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29 a který potvrdila EDPB,

— s ohledem na doporučení EDPB č. 01/2021 ze dne 2. února 2021 týkající se referenčního rámce pro odpovídající ochranu podle směrnice o prosazování práva v oblasti ochrany údajů,

— s ohledem na návrhy rozhodnutí o odpovídající ochraně zveřejněné Komisí dne 19. února 2021, z nichž jedno bylo přijato podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů ([15]) a druhé podle směrnice o prosazování práva v oblasti ochrany údajů ([16]),

— s ohledem na stanoviska EDPB 14/2021 a 15/2021 ze dne 13. dubna 2021 týkající se návrhu prováděcího rozhodnutí Evropské komise podle směrnice (EU) 2016/680 o odpovídající ochraně osobních údajů ve Spojeném království,

— s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech (EÚLP) a Úmluvu Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat a na protokol o změně této úmluvy („úmluva 108+“), jichž je Spojené království signatářem;

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí,

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

A. vzhledem k tomu, že schopnost předávat osobní údaje přes hranice může být klíčovou hnací silou inovací, produktivity a hospodářské konkurenceschopnosti a má zásadní význam pro účinnou spolupráci v boji proti přeshraniční organizované a závažné trestné činnosti a v boji proti terorismu, který stále více závisí na výměně osobních údajů;

B. vzhledem k tomu, že ve svém rozsudku Schrems I Soudní dvůr EU poukázal na to, že nerozlišující přístup zpravodajských služeb k obsahu elektronických komunikací porušuje podstatu práva na důvěrnost sdělení, jak je stanoveno v článku 7 Listiny, a že Spojené státy neposkytují osobám, které nejsou občany USA, dostatečné opravné prostředky proti hromadnému sledování, což je v rozporu s článkem 47 Listiny;

([12]) Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89.
([13]) Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37.
([14]) A8-0324/2017.
([15]) Návrh prováděcího rozhodnutí Komise podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o odpovídající ochraně osobních údajů ze strany Spojeného království.
([16]) Návrh prováděcího rozhodnutí Komise podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 o odpovídající ochraně osobních údajů ze strany Spojeného království.

Pátek 21. května 2021

C. vzhledem k tomu, že Spojené království je tradičně důležitým obchodním partnerem mnoha členských států EU a blízkým spojencem v oblasti bezpečnosti; vzhledem k tomu, že EU a Spojené království by měly tuto úzkou spolupráci zachovat i přes vystoupení Spojeného království z EU, neboť to bude přínosné pro obě strany;

D. vzhledem k tomu, že evropské podniky potřebují právní srozumitelnost a jistotu, neboť schopnost předávat osobní údaje přes hranice je stále důležitější pro všechny typy společností, které dodávají zboží a služby v mezinárodním měřítku; vzhledem k tomu, že rozhodnutí o odpovídající ochraně týkající se Spojeného království podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů je nanejvýš důležité, neboť mnoho evropských podniků obchoduje přes Lamanšský průliv, zejména s ohledem na skutečnost, že brexit je stále velmi čerstvý a předávání údajů v rámci Unie nepodléhá omezením; vzhledem k tomu, že pokud by nebyl přijat žádný spolehlivý rámec pro odpovídající ochranu, mohlo by to vést k narušení přeshraničního předávání osobních údajů v rámci obchodu mezi EU a Spojeným královstvím a k vysokým nákladům na dodržování předpisů;

E. vzhledem k tomu, že dohoda o obchodu a spolupráci obsahuje řadu záruk a podmínek pro výměnu příslušných osobních údajů v souvislosti s prosazováním práva; vzhledem k tomu, že jednání o toku osobních údajů probíhala souběžně s jednáními o dohodě o obchodu a spolupráci, avšak nebyla uzavřena do skončení přechodného období dne 31. prosince 2020; vzhledem k tomu, že do dohody o obchodu a spolupráci byla jako prozatímní řešení začleněna „překlenovací doložka“ podmíněná závazkem Spojeného království, že svůj stávající režim ochrany údajů nezmění, aby bylo zajištěno, že tok údajů mezi Spojeným královstvím a EU bude zachován až do přijetí rozhodnutí o odpovídající ochraně; vzhledem k tomu, že původní čtyřměsíční lhůta byla prodloužena do konce června 2021;

F. vzhledem k tomu, že posouzení, které Komise provedla před tím, než předložila návrh prováděcího rozhodnutí, nebylo úplné ani v souladu s požadavky Soudního dvora EU na posouzení odpovídající úrovně, na což výbor EDPB upozornil ve svých stanoviscích k odpovídající ochraně, kde doporučuje Komisi, aby dále posoudila konkrétní aspekty právních předpisů Spojeného království a praxe týkající se hromadného sběru informací, jejich zveřejňování v zahraničí a mezinárodních dohod v oblasti sdílení zpravodajských informací, dalšího využívání informací shromážděných pro účely prosazování práva a nezávislosti soudních komisařů;

G. vzhledem k tomu, že Komise nezohlednila některé aspekty právních předpisů nebo zvyklostí Spojeného království, což vedlo k vypracování návrhů prováděcích rozhodnutí, které nejsou v souladu s právem EU; vzhledem k tomu, že článek 45 obecného nařízení o ochraně osobních údajů stanoví, že při posuzování úrovně ochrany vezme Komise v úvahu zejména příslušné právní předpisy, obecné i odvětvové, včetně těch, které se týkají veřejné bezpečnosti, obrany, národní bezpečnosti a trestního práva a přístupu orgánů veřejné moci k osobním údajům, jakož i provádění těchto právních předpisů, pravidla ochrany údajů, profesní pravidla a související bezpečnostní opatření, včetně pravidel dalšího předávání osobních údajů do další třetí země nebo mezinárodní organizaci, která jsou v dané třetí zemi nebo mezinárodní organizaci dodržována, judikaturu a mezinárodní závazky, které daná třetí země nebo mezinárodní organizace přijala, nebo jiné závazky vyplývající z právně závazných úmluv nebo nástrojů, jakož i z její účasti v mnohostranných či regionálních systémech, zejména pokud jde o ochranu osobních údajů, což zahrnuje mezinárodní dohody v jiných oblastech, jejichž součástí je přístup k údajům nebo sdílení informací, a proto je nezbytné posouzení takových mezinárodních dohod;

H. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr EU v rozsudku ve věci Schrems I jasně uvedl, že Komise je „při přezkumu úrovně ochrany poskytované třetí zemí povinna posoudit obsah pravidel platných v této zemi, která vyplývají z vnitrostátních předpisů nebo mezinárodních závazků této země, jakož i praxi směřující k zajištění dodržování těchto pravidel, přičemž musí Komise podle čl. 25 odst. 2 směrnice 95/46/ES přihlédnout ke všem okolnostem souvisejícím s předáním osobních údajů do třetí země“ (bod 75);

I. vzhledem k tomu, že činnost zpravodajských služeb a sdílení informací se třetími zeměmi jsou vyloučeny z působnosti právních předpisů EU, pokud jde o členské státy, neboť patří do působnosti nezbytného posouzení odpovídající úrovně ochrany osobních údajů poskytované třetími zeměmi, jak potvrdil Soudní dvůr ve svých rozsudcích ve věcích Schrems I a II;

J. vzhledem k tomu, že normy v oblasti ochrany údajů nejsou založeny pouze na stávajících právních předpisech, ale také na jejich uplatňování v praxi, a vzhledem k tomu, že Komise při přípravě svého rozhodnutí posuzovala pouze právní předpisy, a nikoli jejich skutečné uplatňování v praxi;

K. vzhledem k tomu, že Komise v současné době uznává, že dvanáct třetích zemí poskytuje odpovídající ochranu podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů, a nedávno v tomto ohledu uzavřela rozhovory s Korejskou republikou; vzhledem k tomu, že Spojené království je první zemí, u níž Komise navrhuje přijmout rozhodnutí o odpovídající ochraně podle směrnice o prosazování práva;

L. vzhledem k tomu, že případ Spojeného království se liší ode všech předchozích posouzení odpovídající ochrany, neboť se týká bývalého členského státu EU, který začlenil ustanovení obecného nařízení o ochraně osobních údajů do svého vnitrostátního práva a navíc stanovil, že všechny „vnitrostátní právní předpisy odvozené od práva EU“, včetně právních předpisů provádějících směrnici o prosazování práva, budou po skončení přechodného období nadále platit;

I. **OBECNÉ NAŘÍZENÍ O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ**

Obecné poznámky

1. konstatuje, že Spojené království je signatářem Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) a Úmluvy Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat; očekává, že Spojené království zajistí tentýž minimální rámec ochrany údajů, přestože opustilo Evropskou unii;

2. vítá závazek Spojeného království respektovat demokracii a právní stát a chránit a uplatňovat na vnitrostátní úrovni základní práva, jako jsou práva stanovená v EÚLP, včetně vysoké úrovně ochrany údajů; připomíná, že se jedná o základní podmínku umožňující spolupráci EU se Spojeným královstvím; připomíná, že navzdory tomu, že článek 8 EÚLP o právu na soukromí je součástí vnitrostátního práva Spojeného království prostřednictvím zákona o lidských právech z roku 1998 a zvykového práva prostřednictvím nového deliktu spočívajícího ve zneužívání soukromých informací, vláda hlasovala proti začlenění základního práva na ochranu osobních údajů;

3. zdůrazňuje, že se EU při přípravě spolehlivých pravidel ochrany údajů v rámci GDPR rozhodla pro přístup zaměřený na lidská práva a je proto hluboce znepokojena znepokojen veřejnými prohlášeními předsedy vlády Spojeného království, v nichž uvedl, že Spojené království bude usilovat o odchýlení se od pravidel EU pro ochranu údajů a hodlá v této oblasti zavést vlastní „svrchovanou“ kontrolu; domnívá se, že národní strategie Spojeného království v oblasti údajů z roku 2020 představuje posun od ochrany osobních údajů k širšímu využívání a sdílení údajů, což je neslučitelné se zásadami spravedlnosti, minimalizace údajů a omezení účelu podle GDPR; konstatuje, že výbor EDPB ve svých stanoviscích k odpovídající ochraně upozornil, že by to mohlo vést k rizikům v oblasti ochrany osobních údajů převáděných z EU;

4. zdůrazňuje, že právoplatná rozhodnutí o odpovídající ochraně ve velké míře přispívají k ochraně základních práv jednotlivců a právní jistotě pro společnosti; zdůrazňuje však, že rozhodnutí o odpovídající ochraně, která nejsou založená na dostatečných posouzeních a nejsou Komisí řádně prosazována, mohou mít při napadnutí u soudu opačný účinek;

5. zdůrazňuje, že posouzení, které Komise provedla před tím, než předložila návrh prováděcího rozhodnutí, nebylo úplné ani v souladu s požadavky Soudního dvora EU na posouzení odpovídající úrovně, na což výbor EDPB upozornil ve svých stanoviscích k odpovídající ochraně, kde doporučuje Komisi, aby dále posoudila konkrétní aspekty právních předpisů Spojeného království a praxe týkající se hromadného sběru informací, jejich zveřejňování v zahraničí a mezinárodních dohod v oblasti sdílení zpravodajských informací, dalšího využívání informací shromážděných pro účely prosazování práva a nezávislosti soudních komisařů;

Vymáhání obecného nařízení o ochraně osobních údajů

6. vyjadřuje znepokojení nad nedostatečným a často dokonce neexistujícím prosazováním GDPR ze strany Spojeného království v době, kdy doposud bylo členem EU; poukazuje zejména na to, že úřad britského komisaře pro informace (ICO) v minulosti GDPR řádně nevymáhal; poukazuje na příklad, kdy komisař pro informace uzavřel stížnost týkající se reklamní technologie poté, co uspořádala dvě akce zúčastněných stran, vypracovala zprávu (dále jen „aktualizovaná zpráva o Adtech“) a uvedla, že „odvětví reklamních technologií není dostatečně zralé, pokud jde o pochopení požadavků na

ochranu údajů“, neboť nevyužívá žádné ze svých pravomocí k vynucování práva ([17]); je znepokojen tím, že toto neprosazování právních předpisů představuje strukturální problém, jak je stanoveno v politice regulačních opatření ICO, v níž se výslovně uvádí, že „ve většině případů uplatňujeme své pravomoci pouze v těch nejzávažnějších případech, které představují nejvážnější porušení povinností v oblasti práva na informace. K těm obvykle patří zlovolné, úmyslné nebo nedbalostní činy nebo opakované porušování povinností týkajících se práva na informace, které způsobují újmu nebo škodu jednotlivcům“; zdůrazňuje, že v praxi to znamená, že u velkého počtu porušení právních předpisů o ochraně údajů ve Spojeném království proto nebyla zjednávána náprava;

7. bere na vědomí národní strategii Spojeného království v oblasti údajů aktualizovanou dne 9. prosince 2020, která naznačuje, že dojde k přechodu od ochrany osobních údajů k širšímu využívání a sdílení údajů; poukazuje na to, že postoj uvedený ve strategii, tj. že „neposkytování údajů může mít negativní vliv na společnost“, není slučitelný se zásadami minimalizace údajů a omezení účelu podle GDPR a primárního práva;

8. bere na vědomí, že výbor pro ústavní záležitosti v roce 2004 ([18]) a výbor pro veřejné záležitosti parlamentu Spojeného království v roce 2014 ([19]) doporučily zabezpečit nezávislost komisaře tím, že se stane úředníkem parlamentu a nebude jej již jmenovat ministr pro digitální média a sport; lituje toho, že toto doporučení nebylo uvedeno do praxe;

Zpracování údajů pro účely imigrační kontroly

9. konstatuje, že právní předpisy Spojeného království o ochraně údajů obsahují výjimku z některých aspektů základních práv a zásad ochrany údajů, jako je právo na přístup a právo subjektu údajů vědět, s kým byly jeho údaje sdíleny, pokud by taková ochrana „poškodila účinnou imigrační kontrolu“; zdůrazňuje, že monitorování a dodržování uplatňování výjimky je třeba provádět v souladu s normami stanovenými v referenčním rámci pro odpovídající ochranu, který vyžaduje posouzení postupů a zásad, přičemž poukazuje na to, že „je potřebné zohlednit nejen obsah pravidel vztahujících se na osobní údaje předávané třetí zemi …, ale i systém zavedený v zájmu zabezpečení účinnosti těchto pravidel“; uznává, že tuto výjimku, kterou mohou využít všichni správci údajů ve Spojeném království, schválil úřad ICO a soud a že je možné ji uplatnit pouze případ od případu, a to nezbytným a přiměřeným způsobem; připomíná, že nedávno byly odhaleny informace, podle nichž bylo v souvislosti se zpracováním údajů ze strany ministerstva vnitra od 1. dubna 2018 do 31. března 2019 podáno 17 780 žádostí o přístup k údajům týkajících se 146,75 milionů subjektů údajů, a že tato „imigrační výjimka“ byla využita u více než 70 % žádostí subjektů údajů, které byly ministerstvu vnitra předloženy v roce 2020 ([20]); zdůrazňuje, že dokonce i v případech, kdy ministerstvo vnitra výjimku využilo, nebyl přístup k informacím zcela odepřen, ale byl pouze omezen na upravené dokumenty;

10. konstatuje, že tato výjimka se nyní vztahuje na občany EU, kteří pobývají nebo hodlají pobývat ve Spojeném království; je hluboce znepokojen tím, že tato výjimka odstraňuje klíčové příležitosti pro odpovědnost a opravné prostředky, a zdůrazňuje, že se nejedná o odpovídající úroveň ochrany;

([17]) Lomas, N., *UK's ICO faces legal action after closing adtech complaint with nothing to show for it* (komisař pro informace Spojeného království čelí žalobě poté, co stížnost týkající se reklamní technologie uzavřel s tím, že ničemu nenasvědčuje), TechCrunch, San Francisco, 2020.

([18]) Sedmá zpráva zvláštního výboru pro ústavní záležitosti, kterou zveřejnila Dolní sněmovna dne 13. června 2006. Bod 108 zní: „Považujeme za velký přínos, pokud komisař pro informace bude přímo podléhat parlamentu a parlament bude financovat jeho úřad a doporučujeme, aby se tato změna zvážila, jakmile bude příležitost ke změně právních předpisů“.

([19]) Zpráva výboru pro veřejnou správu s názvem „*Who's accountable? Relationships between Government and arm's-length bodies*“ (Kdo je odpovědný? Vztahy mezi vládou a nezávislými orgány), kterou Dolní sněmovna zveřejnila dne 4. listopadu 2014. Bod 64 zní: „Komisař pro informace a Vězeňský inspektorát Jejího Veličenstva (HM Inspectorate of Prisons) by měli mít větší nezávislost na vládě a měli by podléhat parlamentu. Komisař pro informace, komisař pro veřejná jmenování a předseda výboru pro normy ve veřejném životě by se měli stát úředníky parlamentu, jako je tomu již v případě ombudsmana pro parlamentní otázky a zdravotnictví a úředníka pověřeného kontrolou státních financí.“

([20]) Tisková zpráva skupiny Open Rights Group ze dne 3. března 2021 s názvem „Dokumenty odhalují, že kontroverzní ‚imigrační výjimka‘ byla použita u 70 % žádostí o přístup předložených ministerstvu vnitra“

11. opakuje, že je vážně znepokojen výjimkou pro práva subjektů údajů v imigrační politice Spojeného království; opakuje svůj postoj, že výjimku týkající se zpracování osobních údajů pro účely přistěhovalectví podle zákona Spojeného království o ochraně údajů je třeba před vydáním právoplatného rozhodnutí o odpovídající ochraně změnit, jak to opakovaně vyjádřil, mimo jiné ve svém usnesení ze dne 12. února 2020 o návrhu mandátu pro jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska ([21]) a ve stanovisku Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci z 5. února 2021 ([22]); vyzývá Komisi, aby usilovala o odstranění „imigrační výjimky" nebo zaručila, aby byla reformována tak, aby tato výjimka a její používání poskytovaly dostatečné záruky pro subjekty údajů a nebyly v rozporu se standardy, které se od třetí země očekávají;

Hromadné sledování

12. připomíná odhalení týkající se hromadného sledování ze strany USA a Spojeného království, která zveřejnil oznamovatel Edward Snowden; připomíná, že program Spojeného království „Tempora" řízený britskou zpravodajskou službou GCHQ (Government Communications Headquarters), zachycuje komunikaci v reálném čase prostřednictvím kabelů optické páteřní sítě internetu a zaznamenává údaje, aby mohly být později zpracovány a mohly v nich být vyhledáváno; připomíná, že toto hromadné sledování obsahu komunikace a metadat probíhá bez ohledu na to, zda existuje nějaké konkrétní podezření nebo cílová data;

13. připomíná, že v rozsudcích ve věcech Schrems I a Schrems II Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že hromadný přístup k obsahu soukromých komunikací se dotýká podstaty práva na soukromí a že v takových případech již není zapotřebí posuzovat jeho nezbytnost nebo přiměřenost; zdůrazňuje, že tyto zásady se vztahují na předávání údajů do jiných třetích zemí, než je USA, včetně Spojeného království;

14. připomíná své usnesení ze dne 12. března 2014, v němž konstatoval, že programy hromadného nerozlišujícího sledování, které nevycházejí z žádného podezření a které provádí britská zpravodajská služba GCHQ, nejsou slučitelné se zásadami nezbytnosti a proporcionality v demokratické společnosti a nejsou přiměřené podle právních předpisů EU na ochranu údajů; uznává, že Spojené království od té doby výrazně reformovalo své právní předpisy týkající se sledování a zavedlo záruky, které jdou nad rámec podmínek stanovených Soudním dvorem Evropské unie (SDEU) v jeho rozsudku ve věci Schrems II ([23]) a záruk stanovených právními předpisy o sledování ve většině členských států; vítá zejména poskytnutí plného přístupu k účinné soudní ochraně; připomíná, že zvláštní zpravodaj OSN pro právo na soukromí uvítal silné záruky zavedené zákonem o vyšetřovacích pravomocích z roku 2016, pokud jde o nezbytnost, proporcionalitu a nezávislé schválení soudním orgánem;

15. připomíná, že v září 2018 Evropský soud pro lidská práva potvrdil, že programy hromadného zachycování a uchovávání údajů Spojeného království, včetně Tempory, jsou „nezákonné a neslučitelné s podmínkami nezbytnými pro demokratickou společnost ([24])";

16. považuje za nepřijatelné, že návrhy rozhodnutí o odpovídající ochraně neberou v úvahu nedostatečná omezení, pokud jde o využívání pravomocí Spojeného království v oblasti hromadných údajů, ani skutečné využívání operací Spojeného království a USA zaměřených na sledování, jak na to poukázal Edward Snowden, včetně skutečnosti, že:

a) komisař pro informace (ICO) ani soudy nevykonávají účinný zásadní dohled nad uplatňováním výjimky týkající se vnitrostátní bezpečnosti v právních předpisech Spojeného království o ochraně údajů;

b) omezení využívání pravomocí Spojeného království v oblasti hromadného sledování není stanoveno v samotném právu, jak to vyžaduje Soudní dvůr EU (toto omezení je ponecháno na výkonné moci pod podmínkou „respektujícího" soudního přezkumu);

([21]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0033.

([22]) Stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o uzavření Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé a Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací jménem Unie, LIBE_AL(2021)680848.

([23]) Rozsudek ze dne 16. července 2020, Data Protection Commissioner v. Facebook Ireland Limited, Maximillian Schrems, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559.

([24]) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. září 2018, Big Brother Watch a další v. Spojené království, stížnosti č. 58170/13, 62322/14, 24960/15.

Pátek 21. května 2021

c) popis „sekundárních údajů“ (metadat) v návrzích rozhodnutí je velmi zavádějící a nebere v úvahu, že takové údaje mohou odhalovat mnoho faktů a narušovat soukromí a jsou předmětem sofistikovaných automatizovaných analýz (jak konstatoval Soudní dvůr EU ve věci Digital Rights Ireland ([25])), ale podle práva Spojeného království nejsou metadata smysluplně chráněna před neoprávněným přístupem, hromadným shromažďováním a analýzami založenými na umělé inteligenci ze strany zpravodajských služeb Spojeného království;

d) agentury skupiny Five Eyes, zejména GCHQ a Národní bezpečnostní agentura (NSA), v praxi sdílejí všechny zpravodajské údaje;

dále poukazuje na to, že ve vztahu k USA se na občany Spojeného království vztahují některé neformální záruky dohodnuté mezi GCHQ a NSA; vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že tyto záruky by nechránily občany ani obyvatele EU, jejichž údaje mohou být dále předávány a sdíleny s NSA;

17. vyzývá členské státy, aby se Spojeným královstvím uzavřely protišpionážní dohody, a vyzývá Komisi, aby využila svých kontaktů s partnery ve Spojeném království ke zprostředkování sdělení, že pokud nedojde k žádné změně právních předpisů a postupů Spojeného království týkajících se sledování, jedinou proveditelnou možností, jak usnadnit rozhodnutí o odpovídající ochraně, by bylo uzavření protišpionážních dohod s členskými státy;

Další předávání

18. rozhodně zdůrazňuje skutečnost, že zákon o vystoupení z Evropské unie z roku 2018 stanoví, že judikatura Soudního dvora EU vytvořená před koncem přechodného období se stane „zachovaným právem EU“, a bude tudíž pro Spojené království právně závaznou; zdůrazňuje, že Spojené království je při posuzování odpovídající ochrany jiných třetích zemí vázáno zásadami a podmínkami definovanými v rozsudcích Soudního dvora EU ve věcech Schrems I a Schrems II; je však znepokojen tím, že soudy Spojeného království již nebudou uplatňovat Listinu základních práv; poukazuje na to, že Spojené království již nespadá do jurisdikce Soudního dvora EU, který je nejvyšším orgánem pro výklad Listiny;

19. poukazuje na to, že pravidla Spojeného království týkající se sdílení osobních údajů podle zákona o digitální ekonomice z roku 2017 a dalšího předávání údajů z výzkumu zjevně nejsou „v zásadě rovnocenná“ pravidlům stanoveným v nařízení GDPR, jak je vykládá Soudní dvůr EU;

20. vyjadřuje znepokojení nad tím, že Spojené království si samo přiznalo právo prohlásit, že jiné třetí země nebo území poskytují odpovídající ochranu údajů, a to bez ohledu na to, zda se EU domnívá, že dotčená třetí země nebo území tuto ochranu poskytuje; připomíná, že Spojené království již prohlásilo, že Gibraltar takovou ochranu poskytuje, přestože EU tak neučinila; je hluboce znepokojen tím, že by proto status odpovídající ochrany vydaný Spojeným královstvím vedl k obcházení pravidel EU pro předávání údajů do zemí nebo území, v nichž podle práva EU není ochrana považována za odpovídající;

21. bere na vědomí, že dne 1. února 2021 Spojené království zaslalo žádost o připojení se ke komplexní a progresivní dohodě o transpacifickém partnerství (CPTPP), zejména s cílem „využít moderní pravidla digitálního obchodu, která umožňují volný tok údajů mezi členy, odstranění zbytečných překážek pro podniky [atd.]“; se znepokojením konstatuje, že z celkově jedenácti členů CPTPP jich osm od EU neobdrželo rozhodnutí o odpovídající ochraně; je velmi znepokojen možností dalšího předávání osobních údajů týkajících se občanů a obyvatel EU do těchto zemí, pokud Spojenému království bude uděleno rozhodnutí o odpovídající ochraně ([26]);

([25]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. dubna 2014, Digital Rights Ireland Ltd v. Minister for Communications, Marine and Natural Resources a další a Kärntner Landesregierung a další, C-293/12 a C-594/12, ECLI:EU:C:2014:238.

([26]) Tiskové prohlášení ministerstva pro mezinárodní obchod Spojeného království ze dne 30. ledna 2021 nazvané „UK applies to join huge Pacific free trade area CPTPP“ (Spojené království žádá o vstup do obrovské oblasti volného obchodu CPTPP).

22. vyjadřuje politování nad skutečností, že Komise neprovedla posouzení potenciálních rizik a dopadů dohody o komplexním hospodářském partnerství mezi Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska a Japonskem, jež obsahuje ustanovení o osobních údajích a úrovni ochrany údajů;

23. je znepokojen tím, že pokud by Spojené království zahrnulo ustanovení o předávání údajů do jakýchkoli budoucích obchodních dohod, mimo jiné do jeho obchodních dohod s USA, úroveň ochrany poskytovaná GDPR by byla oslabena;

II. **SMĚRNICE O PROSAZOVÁNÍ PRÁVA V OBLASTI OCHRANY ÚDAJŮ**

24. zdůrazňuje, že Spojené království je první zemí, v jejímž případě Komise navrhla přijmout rozhodnutí o odpovídající ochraně podle směrnice (EU) 2016/680;

25. bere na vědomí dohodu Spojeného království s USA o přeshraničním přístupu k údajům ([27]) podle amerického zákona „CLOUD Act“, která usnadňuje předávání údajů pro účely vymáhání práva; je hluboce znepokojen tím, že to orgánům USA umožní nepatřičný přístup k osobním údajům občanů a obyvatel EU; sdílí obavy sboru EDPB, že záruky poskytnuté v zastřešující dohodě mezi EU a USA ([28]) a uplatněné na obdobném základě nemusí splňovat kritéria pro jasná, přesná a přístupná pravidla, pokud jde o přístup k osobním údajům nebo nemusí být dostatečně zakotveny, aby byly účinné a proveditelné podle právních předpisů Spojeného království;

26. připomíná, že rozsudek Soudního dvora EU C-623/17 musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, která by státnímu orgánu umožňovala požadovat, aby poskytovatelé služeb elektronických komunikací prováděli všeobecné a nerozlišující předávání provozních a lokalizačních údajů státním bezpečnostním a zpravodajským agenturám za účelem ochrany národní bezpečnosti;

27. konstatuje, že v tomto případě Soudní dvůr EU rozhodl, že hromadné shromažďování údajů prováděné ve Spojeném království podle zákona o úpravě vyšetřovacích pravomocí z roku 2000 bylo protiprávní; poukazuje na to, že tato úprava byla mezitím nahrazena zákonem o vyšetřovacích pravomocích (IPA) z roku 2016 s cílem posílit zásady nezbytnosti a proporcionality; zdůrazňuje, že zákon IPA z roku 2016 podřizuje odposlech soudnímu dohledu a umožňuje jednotlivcům přístup ke svým údajům a podávání stížností k tribunálu pro kontrolu vyšetřovacích pravomocí; vyjadřuje však politování nad skutečností, že zákon IPA z roku 2016 i nadále umožňuje hromadné shromažďování údajů;

28. je znepokojen nedávnými zprávami o tom, že systém hromadného shromažďování a uchovávání údajů je součástí testování prováděného ministerstvem vnitra Spojeného království na základě zákona IPA z roku 2016;

29. připomíná, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 12. února 2020 zdůraznil, že „Spojené království nemůže mít přímý přístup k údajům informačních systémů EU ani se nemůže zapojit do řídicích struktur agentur EU působících v oblasti svobody, bezpečnosti a práva a že předávání informací Spojenému království, včetně osobních údajů, by tedy mělo být vždy spojeno s přísnými ochrannými opatřeními a podléhat kontrole a dohledu, včetně ochrany osobních údajů odpovídající úrovni stanovené právními předpisy EU“; bere na vědomí zjištěné nedostatky, pokud jde o způsob, jakým Spojené království provádělo právní předpisy o ochraně údajů v době, kdy bylo dosud členem EU; připomíná, že Spojené království zaznamenávalo a udržovalo kopii Schengenského informačního systému (SIS); očekává, že donucovací orgány Spojeného království budou v budoucnu při výměně osobních údajů plně dodržovat platná pravidla; připomíná, že Spojené království má i nadále přístup k některým databázím donucovacích orgánů EU, avšak pouze na základě systému nalezení či nenalezení shody, a přístup do Schengenského informačního systému je mu právně znemožněn;

([27]) Dohoda mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a vládou Spojených států amerických ze dne 3. října 2019 o přístupu k elektronickým údajům pro účely boje proti závažné trestné činnosti.

([28]) Dohoda mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií o ochraně osobních informací v souvislosti s prevencí, vyšetřováním, odhalováním a stíháním trestných činů (Úř. věst. L 336, 10.12.2016, s. 3).

Pátek 21. května 2021

30. vyjadřuje znepokojení nad odhalením z ledna 2021, že z policejního informačního systému Spojeného království bylo neúmyslně vymazáno 400 000 záznamů v rejstříku trestů; zdůrazňuje, že to nevzbuzuje důvěru v úsilí Spojeného království o ochranu údajů pro účely vymáhání práva;

31. konstatuje, že návrh rozhodnutí o odpovídající ochraně důkladně posuzuje práva každého orgánu Spojeného království, který je na základě vnitrostátních právních předpisů pověřen prováděním odposlechů a uchováváním osobních údajů z důvodů národní bezpečnosti; dále vítá skutečnost, že podrobné zprávy o dohledu týkající se orgánů zpravodajské služby poskytují informace o stávající praxi Spojeného království v oblasti sledování; vyzývá Komisi, aby dále posuzovala a monitorovala ***druhy*** komunikačních údajů, které spadají do pravomocí Spojeného království uchovávat údaje a provádět zákonné odposlechy;

32. poukazuje na to, že dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím zahrnuje i hlavy týkající se výměny DNA, otisků prstů a údajů o registraci vozidel, předávání a zpracovávání údajů jmenné evidence cestujících (PNR), spolupráce v oblasti operativních informací a spolupráce s Europolem a Eurojustem, které budou uplatňovány bez ohledu na rozhodnutí o odpovídající ochraně; připomíná však obavy vyjádřené ve stanovisku Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci z února 2021 k dohodě o obchodu a spolupráci, pokud jde o zvláštní používání a delší uchovávání osobních údajů, které byly Spojenému království přiznány na základě hlav dohody o obchodu a spolupráci týkajících se Prümské smlouvy a PNR a které nejsou v souladu s tím, jak osobní údaje používají a uchovávají členské státy; připomíná právo předložit věc Soudnímu dvoru EU s cílem požádat o ověření zákonnosti navrhované mezinárodní dohody a zejména její slučitelnosti s ochranou základního práva ([29]);

Závěry

33. vyzývá Komisi, aby podniky v EU ubezpečila, že rozhodnutí o odpovídající ochraně poskytne odolný, dostatečný a na budoucnost orientovaný právní základ pro předávání údajů; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby toto rozhodnutí o odpovídající ochraně bylo považováno za přijatelné, pokud jej Soudní dvůr EU přezkoumá, a že by proto měla být zohledněna všechna doporučení uvedená ve stanovisku EDPB;

34. vítá skutečnost, že rozhodnutí o odpovídající ochraně budou platná pouze čtyři roky, jelikož Spojené království se nyní, kdy už není členským státem EU, může rozhodnout pozměnit právní předpisy, které jsou předmětem posouzení přiměřenosti provedeného Komisí; vyzývá Komisi, aby mezitím i nadále sledovala úroveň ochrany údajů ve Spojeném království v právních předpisech i v praxi a před obnovením rozhodnutí o odpovídající ochraně v roce 2025 vypracovala důkladné posouzení;

35. domnívá se, že přijetím dvou prováděcích rozhodnutí, která nejsou v souladu s právními předpisy EU, aniž by byly zohledněny všechny obavy vyjádřené v tomto usnesení, překračuje Komise prováděcí pravomoci, které jí byly svěřeny nařízením (EU) 2016/679 a směrnicí (EU) 2016/680; vyjadřuje proto k těmto dvěma prováděcím aktům námitku na základě toho, že návrhy prováděcích rozhodnutí nejsou v souladu s právními předpisy EU;

36. vyzývá Komisi, aby oba návrhy prováděcích rozhodnutí pozměnila tak, aby zajistila jejich plnou slučitelnost s právními předpisy a judikaturou EU;

37. požaduje, aby vnitrostátní orgány pro ochranu údajů pozastavily předávání osobních údajů, které mohou být předmětem neomezeného přístupu zpravodajských služeb Spojeného království, pokud Komise přijme svá rozhodnutí o odpovídající ochraně v souvislosti se Spojeným královstvím dříve, než Spojené království vyřeší výše uvedené problémy;

38. vyzývá Komisi a příslušné orgány Spojeného království, aby vytvořily akční plán s cílem vyřešit co nejdříve nedostatky zjištěné ve stanoviscích EDPB a ostatní nevyřešené otázky týkající se ochrany údajů ve Spojeném království, což musí být předpokladem pro konečné rozhodnutí o odpovídající ochraně;

39. vyzývá Komisi, aby i nadále pozorně sledovala úroveň ochrany údajů, jakož i právní předpisy a postupy v oblasti hromadného sledování ve Spojeném království; poukazuje na to, že v kapitole V GDPR jsou stanoveny jiné zákonné možnosti předávání osobních údajů Spojenému království; připomíná, že v souladu s pokyny EDPB musí být převody, na něž se vztahují výjimky pro zvláštní situace podle článku 49 GDPR, výjimečné;

([29]) Usnesení Evropského parlamentu o návrhu rozhodnutí Komise o přiměřenosti úrovně ochrany osobních údajů obsažených ve jmenné evidenci cestujících v letecké dopravě (PNR) předávané Úřadu pro cla a ochranu hranic Spojených států (Úř. věst. C 103 E, 29.4.2004, s. 665).

40. lituje toho, že Komise nezohledňuje výzvy Parlamentu k pozastavení štítu pro ochranu osobních údajů do doby, než orgány USA splní jeho podmínky, ale namísto toho vždy raději „monitoruje situaci“ bez jakéhokoli konkrétního výsledku, pokud jde o ochranu údajů jednotlivců a právní jistotu pro podniky; naléhavě žádá Komisi, aby se poučila z minulosti a zohledňovala výzvy Parlamentu a odborníků, pokud jde o přijímání a monitorování minulých rozhodnutí o odpovídající ochraně, a nenechávala řádné vymáhání právních předpisů EU v oblasti ochrany údajů na Soudním dvoře EU, který jedná na základě stížností jednotlivců;

41. vyzývá Komisi, aby pozorně sledovala právní předpisy a postupy Spojeného království v oblasti ochrany údajů a aby Parlament okamžitě informovala o všech budoucích změnách režimu ochrany údajů ve Spojeném království a konzultovala s ním tyto změny a aby Parlamentu v novém institucionálním rámci přidělila kontrolní úlohu, a to i pokud jde o příslušné orgány, jako je specializovaný výbor pro spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci;

o

o o

42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, členským státům a vládě Spojeného království.